

Plenum

Torsdag 11.9.2025 kl. 16.00—19.35

2.4. Muntlig fråga om möjligheten att få bolån utanför tillväxtcentra (Mika Riipi cent)

Muntligt spörsmål MFT 115/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa frågeställare. — Ledamot Riipi, varsågod.

Debatt

16.45 **Mika Riipi kesk:** Arvoisa puhemies! Meillä on maassa valtava ongelma. Tavallinen vakituksessa työssä käyvä perhe ei saa pankista lainaa, jos he haluavat ostaa, remontoida tai rakentaa asunnon kasvukeskusten ulkopuolella. [Arto Satonen: Se on kyllä totta!] Pankeista on tullut taseenvartijoita, joita ei harvaan asutun alueen tulevaisuus paljon kiinnosta. Karuimmin tämä näkyy meillä Lapissa, jossa elinkeinoelämä kasvaa ympäri maakuntaa mutta asuntopulasta on tullut yksi kasvun pullonkauloista. Kotikunnassani Sodankylässä, elinvoimaisessa kaivos- ja kasarmikunnassa, kunta on joutunut ottamaan pankin roolin ja on nyt rakentamassa omakotitaloja ihmisille — kuvitelkaa, omakotitaloja. Eihän tämä näin voi olla.

Olemme keskustasta esittäneet esimerkiksi kansallista takausjärjestelmää asian ratkaisemiseksi. Me olemme sitä mieltä, että me tarvitsemme Suomeen asuntoreformin.

Arvoisa pääministeri, aikooko hallitus tehdä tilanteelle jotain vai katsoa vain sivusta, kun suurin osa Suomesta autioituu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.47 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Elinkeinoministeri voi ehkä täydentää pankkien osalta tätä, mutta siis tämä ongelma, jota kuvasitte, on ihan todellinen, ja tämä on hyvin tiedossa. Pankkien lainanannon vaateet ovat kiristyneet niin paljon pääosin eurooppalaisen sääntelyn vuoksi mutta toki myöskin omalla pankkien sääntelyllä, että tämäntyyppisiä tilanteita tulee nyt vastaan liikaa. Ilman muuta me otamme tämän hyvin vakavasti ja katsomme, voiko tälle asialle jotain tehdä, ja katsotaan, miten voidaan helpottaa tavallisten ihmisten, joilla asiat ovat kunnossa, lainansaantia. Tästä täytyy käydä keskustelua.

Mitä yleisesti asuntopolitiikkaan tulee, niin tästä sinänsä käytiin viime kerralla hyvää keskustelua. Haluan vieläkin painottaa sitä, että tänä vuonna nämä valtion tukivälineet ovat erittäin korkealla tasolla, jolloin toivottavasti asuntorakentaminen, nyt kun rakennusalan pahin on takana, lähtee liikkeelle. Mutta myöskin ensi vuodesta tulemme huolehtimaan siitä, että ne pysyvät hyvinkin korkealla tasolla, ainakin kun tarkastellaan pidemmällä aikavälillä. Me tarvitsemme asuntoja, mutta ne alueelliset erot ovat iso ongelma.

Punkt i protokollet PR 77/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Lisäkysymys tästä aiheesta, edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

16.48 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me keskustassa todella toivomme, että yhä useampi perhe saisi oman kodin, ja toivomme myös, että talous lähtisi Suomessa kasvuun.

Pääministeri Orpo, sanoitte eduskunnan kyselytunnilla viikko sitten muun muassa seuraavasti: ”Kesän aikana talous on selkeästi piristynyt ja lähtenyt kasvuun, ja nyt jo nähdään, että työllisyyskehitys on lähtenyt kääntymään parempaan suuntaan.” Todellisuudessa Suomen talous on viimeisimpien tilastojen ja tietojen mukaan supistunut, työttömänä on jo noin 340 000 ihmistä, ja tämän vuoden alussa Suomen bruttokansantuote kehittyi heikoiten koko Euroopan unionissa. Sanoitte, että on surullista, kun keskustassa on kysytty, onko tässä nyt venytetty tosiasioita, ja meidän mielestämme surullista on se, että Suomen talous on tässä tilanteessa, kohta 1990-luvun ennätystasolla työttömyyden osalta. Herääkin kysymys, onko hallituksen tilannekuva taloudesta oikea, kun tällaisia lausuntoja annetaan. Haluankin kysyä, arvoisa pääministeri, teiltä: mihin tietoihin ja tosiasioihin [Puhemies koputtaa] perustatte hallituksen nimissä viime viikolla antamanne lausunnot? [Vasemmalta: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.49 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin totesin, että voi voi, on hieman surullista se, jos ei haluta nähdä mitään hyvää missään, [Antti Lindtman: Ei siitä ole kysymys!] kun on selkeitä tosiasioita siitä, että taloudessa on ei pelkästään hyviä merkkejä vaan ihan tosiasioita. [Vasemmalta: Kyllä ihan mielellään nähtäisiin!] Osuuspankin ennusteen mukaan talous kasvaa ensi vuonna kahden prosentin luokkaa, ja tänä vuonna Osuuspankki sanoo, että talous on kasvussa. Meille kaikille oli pettymys se, että alkuvuosi jäi hyvinkin alhaiseksi. Suurin syy sen takana oli Trumpin kaupapolitiikka, kauppasota oikeastaan.

Mutta nyt on aidosti nähty, miten kotitalouksien kulutus on lähtenyt kasvuun. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä] Tämä näkyy pankkien laskelmista, tilastoista. Me nähdään, miten asuntolainojen kysyntä on lähtenyt käyntiin. [Keskustan ryhmästä: Lainaa ei saa!] Me nähdään, miten investointeja lähtee käyntiin. Nämä ovat tosiasioita. Ja kun sainoin, että työllisyysessä on tapahtunut käänne, niin sen odotetaan nyt ennusteiden perusteella lähtevän parempaan suuntaan ja ensi vuonna jo olevan selkeästi parempi. Nämäkin ovat ennusteita, mutta selkeästi nyt nähdään näitä asioita.

Minä kiersin siellä teille keskustalaisillekin [Puhemies koputtaa] hyvin tutuilla seuduilla, Kajaanissa, Oulussa, Kokkolassa, Vaasassa [Puhemies koputtaa] — todella positiivinen, hyvä tunnelma. [Naurua vasemmalta ja keskustan ryhmästä — Perussuomalaisten ryhmästä: Nyt naurattaa tyhjän paperin antajia!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Lisäkysymys tästä aiheesta, edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.51 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todella tärkeää, että yhä useamman suomalaisen perheen haave omasta kodista voisi toteutua. Kuten tässä

Punkt i protokollet PR 77/2025 rd

edustaja Riipin erinomaisessa kysymyksessä tuli ilmi, nyt meillä on suuri ongelma. Moni, joka haaveilee kodista, ei saa lainaa, ja samaan aikaan meillä uutisoidaan, että Helsingin kaupungin vuokra-asuntoihin ihmisillä ei ole varaa. Ne ovat tyhjillään, kun ihmisillä ei ole varaa. Jotakinhan tälle pitäisi nyt tehdä, jos Suomessa on tilanne, että meillä ihmisillä ei ole varaa edes omaan asuntoon. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ehkä ne Kaikkosen 40 000?]

Toinen ongelma, joka meillä on samaan aikaan, on se, että pk-sektorin yritykset sanovat, että he eivät saa investointeihin lainaa. Meillä on tilanne se, että meillä puuttuu nyt semmoinen väline, että kun monilla suomalaisilla ihmisillä, tavallisilla ihmisillä, on nyt pankkitileillä rahaa ja he miettivät, mihin tämä kenties sijoitettaisiin, niin me emme pysty ohjaamaan niitä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, siis sellaisiin, jotka eivät ole pörssiyrityksissä. Pörssiosakkeita voit ostaa, mutta sitten kun meillä on muita yhtiöitä, jotka eivät ole pörssissä, niin miten niitten rahoituksesta voitaisiin huolehtia? Kysyisin arvoisalta ministeriltä: onko hallitus tekemässä tälle asialle jotain? [Antti Kurvinen: Nyt ollaan ytimessä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.52 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Osin jo vastasin tähän kysymykseen aikaisemmin, mutta tätä kysymystä varmaan on vaikea painottaa liikaa. Ajattelisin siinä, että Suomessa ja Euroopassa me ollaan oltu aika pankkisektoririippuvaisia ensinnäkin. [Antti Kurvinen: Aiotteko tehdä jotain nyt?] Eli se viittaa siihen, että meidän pitää kehittää myös tämän perinteisen pankkisektorin ulkopuolista sektoria, siis ei perinteistä pankkilainoitusta, millä on tietyt vaikeudet. [Keskustan ryhmästä: Miten?] — No, esimerkiksi kehittämällä pääomasijoitus- ja riskirahoituspuolta ja laajentamalla sitä myös semmoiseen ei-perinteiseen riskirahoitustoimintaan esimerkiksi siellä maaseudulla, missä nämä vakuusongelmat ja myös kannattavuusongelmat ja tietynlaiset pankkien arviointiongelmat ovat myös ehkä haastavimmat, koska niiden tiettyjen tilojen tai varallisuusluokkien arvottaminen on hankalampaa, ja silloin osa pankeista ei lähde sinne puolelle. Onneksi nämä pienemmät pankit lähtevät yhä sinne.

Tässä on, niin kuin aikaisemmin kuvasin, monenlaista tehtävää, että otetaan koko tämä työkalupakki käyttöön. Sitten siellä on ihan konkreettisia ongelmia liittyen esimerkiksi toiminimiyrityksiin, nämä positiiviset luottotietorekisterit, ja siinä me katsotaan, [Puhemies koputtaa] että jo tehtyä ohjeistusta noudatettaisiin. [Antti Kurvinen: Ei yhtään keinoa! Nolla keinoa! — Juho Eerola: Oli siinä, mutta ei kaikki ymmärtäneet!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.53 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllä huomaa, että ministeri Puisto on tainnut osallistua näihin keskustan kasvupäiviin, joissa on tavattu yrittäjiä ympäri Suomen. Siellä on haettu näitä keinoja, ja niitä keinoja toivotaan nyt hallitukselta.

Meillä todellakin on valitettavasti aika keskittynyt markkina myös tällä finanssialalla, se nähdään, ja pankkisääntely, eurooppalainen sääntely, vaikuttaa Suomessa. Mutta kun ongelma on käsillä, se koskee tavallista kuluttajaa, joka haluaa ostaa asuntoa tai remontoida — se ei koske ainoastaan haja-asutusalueita tai syrjäseutuja, se koskee myös kehittyviä kaupunkiseutuja — ja sitten se koskee yrityselämää ja erityisesti sitä pk-sektoria. Voitai-

Punkt i protokollet PR 77/2025 rd

siinko miettiä jonkinlaista mallia siihen, on se sitten joku rahoitusyhtiöratkaisu tai joku muu, jolla lähdetään vastaamaan näiden yritysten ja kotitalouksien tarpeisiin?

Ja toinen on tuo ministerin mainitsema maaseutu- ja maatalousyrittäjyys. Kyllä siellä erityisesti, jos ajatellaan niitä vakuusvaatimuksia, ne ovat nyt tulleet monella vastaan. Mitä me voimme esimerkiksi siellä tehdä, jotta tilat ja yritykset voisivat investoida tulevaisuuteen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.54 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on tärkeä kysymys, ja todellakin pohditaan tätä yhdessä, ja siinä on, niin kuin olen kuvannut, monenlaisia asioita, mitä pitää ottaa huomioon. Tämä vakuusongelma liittyy tietysti kiinteistöjen arvoon oleellisesti ja niiden korjausvelkaan, niin että jos korjausvelka esimerkiksi on suhteessa korkea, niin eihän siinä silloin saa vakuutta — se on yhtenä esimerkkinä.

Mitä tulee taas yritysrahoituksen puolelle, niin viiden minuutin päästä esittelemäni Finnvera-malli uudistaa varsin merkittävästi tätä rahoitusta. Siinä tuodaan esimerkiksi toimialaneutraalisuus Finnveran toimintaan. Eli aikaisemmin siinä on ollut rajoitteita maatalussektorille, myös rakennussektorille, ja nyt näitä rajoitteita puretaan ja siitä tehdään toimialaneutraalia. Ajattelen, että tämä on hyvin merkittävä uudistus.

Frågan slutbehandlad.